

РЕШЕНИЕ

№ 5332

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 88 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА
ПЕТКОВА

при участието на секретаря БОЖИДАРА П. КУБАДИНОВА
като разглежда докладваното от ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА ПЕТКОВА
Гражданско дело № 20231110139469 по описа за 2023 година

Производството е по Част II, Дял I на Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски при условията на акцесорност от [фирма] срещу **** за заплащане на сумата от 7930,77 лв., представляваща сбора от изплатено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка на увреден автомобил и ликвидационни разноски, както и за заплащане на сумата от 2480,84 лв., представляваща обезщетение за забава върху претендираната главница за периода от 14.07.2020 г. до 14.07.2023 г.

В исковата молба се съдържат твърдения, че на 14.08.2018 г. в **** е осъществено пътно-транспортно произшествие, при което върху застрахован по имуществена застраховка „Каско“ при ищцовото дружество лек автомобил **** с рег. № **** е паднало дърво. Произшествието е посетено от органите на МВР и е съставен Протокол за ПТП. Пред застрахователя по имуществената застраховка е подадено заявление за изплащане на обезщетение, образувана е щета, автомобилът е бил огледан от експерти и е избран начин на обезщетяване чрез ремонт в официален сервиз на марката. На 28.03.2019 г. ищецът застраховател изплатил застрахователно обезщетение в размер на 7920,77 лв. За определяне на обезщетението направил ликвидационни разноски в размер на 10 лв. Твърди се, че след изплащане на обезщетението [фирма] се е суброгирало в правата на увреденото лице спрямо причинителя на вредата. Според ищеца ответникът **** отговаря за причинените щети, защото не е изпълнил задълженията си по Закона за пътищата за стопанисване и поддръжка на повереното имущество, а именно – общинска улица. Сочи, че с писмо от 30.04.2019 г., получено в **** на 03.05.2019 г., поканил ответника в 7-дневен срок да възстанови

изплатената сума, но плащане не получил, поради което ответникът е изпаднал в забава на 10.05.2019 г. Претендира обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 14.07.2020 г. до 14.07.2023 г. в размер на 2480,84 лв. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 вр. 60, ал. 6 ГПК е подаден отговор на исковата молба чрез юрисконсулт Я. П., в който исковете се оспорват по основание и по размер. Ответникът счита, че претенциите не са доказани. Оспорва твърдения механизъм, счита, че не са настъпили предпоставките за ангажиране отговорността му. Няма данни за посещение на инцидента от Пожарна безопасност или Полицията, които да установят причините за настъпването му. Сочи, че исковата претенция е необоснована, тъй като описаната от ищеца фактическа обстановка не съответства на приложените писмени доказателства и не е конкретизирано мястото на инцидента. Твърди, че е изпълнил задълженията си за поддръжка на пътната мрежа, сочи, че ако са настъпили вреди, то те са били вследствие на природни явления и бедствия. Прави възражение за изтекла погасителна давност. Иска се отхвърляне на предявените искове и се претендират разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и съобразно чл. 235, ал. 2 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възражения на ответника, намира за установено следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ:

В чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилото на чл. 74 ЗЗД, тъй като при настъпване на застрахователното събитие застрахователят не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ встъпва в правата на увредения срещу възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 ЗЗД. Когато причинител на вредата е лице, комуто е възложено някаква работа, по силата на чл. 49 ЗЗД вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД, отговорност носи и възложителят за вредите, причинени от изпълнителя на възложената работа при или по повод нейното изпълнение. Още в *т. 15 от Постановление № 7/1977 г. на Пленума на ВС* се приема, че суброгацията на застрахователя включва и правната възможност той да предявява искове за реализиране на отговорността по чл. 47 - 49 ЗЗД, когато са налице основания за нея.

Ангажирането на отговорността по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. с чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД е обусловено от установяването на следните кумулативни предпоставки: 1) наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца-застраховател; 2) за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата - арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т. е. вредите да са причинени от делинквентата чрез неговото виновно и противоправно поведение; 3) виновното лице да е причинило вредите при или по повод на изпълнение на възложената работа и 4) застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ.

Налице са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ****. От събраните доказателства се установява, че на 14.08.2018 г. по време на действието на

сключения между ищеца и застрахования договор за застраховка „Каско” е настъпило предвидено в него застрахователно събитие, в резултат на което на застрахованото МПС са били нанесени вреди, а ищецът е изплатил застрахователно обезщетение.

Не е спорно по делото наличието на застрахователно правоотношение, а и по делото е представена застрахователна полица № 0000632253 от 07.02.2018 г., съдържаща подписи на страните – л. 9. Съдът намира, че писмената форма за сключване на застрахователния договор е спазена, а и дори и да не беше спазена, следва да се съобрази разпоредбата на чл. 293 ТЗ, приложима за търговските сделки, каквато безспорна е тази за застраховка "Каско на МПС", съгласно която разпоредба страната не може да се позовава на нищожността, ако от поведението и може да се заключи, че не е оспорвала действителността на изявлението - решение № 115 от 23.07.2013 г. по т. д. № 348/2012 г. на ВКС, I т. о., решение № 50 от 25.04.2012 г. по т. д. № 95/2011 г. на ВКС, II т. о.; решение № 71 от 22.06.2009 г. по т. д. № 11/2009 г. на ВКС, I т. о., решение № 115 от 23.07.2013 г. по т. д. № 348/2012 г. на ВКС, I т. о.

С оглед изложеното съдът приема, че е налице валидно сключен договор за застраховка "Каско" по отношение на лек автомобил **** с рег. № **** с период на покритие от 15.02.2018 г. до 14.02.2019 г., включващ датата на настъпване на застрахователното събитие.

Установява се от представените по делото писмени доказателства, че при застрахователя е образувана преписка по претенция № 10018030122934/2018 г. от 24.08.2018 г. за настъпило застрахователно събитие. От представените като писмени доказателства опис на претенция, експертиза по претенция, два броя фактури от 29.11.2018 г., приемо-предавателен протокол за автомобил, доклад по щета, възлагателна претенция и преводно нареждане от 28.03.2019 г. се установява, че след извършените оглед и оценка на щетите по застрахования автомобил ищецът е определил застрахователно обезщетение в размер на 7920,77 лв., която сума е изплатена на извършилият ремонт на автосервиз.

Съгласно представения по делото Протокол за ПТП № 1704833 от 14.08.2018 г., причина за ПТП е внезапно падане на крайпътно дърво върху лек автомобил **** с рег. № **** на ***. Протоколът за ПТП е официален свидетелстващ документ и като такъв се ползва с обвързваща материална доказателствена сила само относно удостоверените в него, непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими към механизма на ПТП. Когато вписаните в него обстоятелства не са достатъчни за установяването на пълния механизъм на ПТП, дори да липсва оспорване на верността на протокола, ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи доказателствената тежест на установяването му посредством ангажирането и на други доказателства – разпит на свидетели, вкл. и чрез назначаване на вещи лица /като автотехническа, медицинска или комбинирани експертизи/, ако преценката на фактите, от значение за механизма на ПТП, изисква специални познания, които съдът не притежава /виж решение № 15 от 25.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 1506/2013 г., I т. о./. В случая механизмът на настъпилото ПТП и причинените вреди подлежат на пълно и главно доказване от страна на ищеца посредством

всички допустими по реда на ГПК доказателства и доказателствени средства /арг. чл. 12 ГПК/.

Соченият по делото механизъм се установява по безспорен начин не само от представения по делото протокол за ПТП, а и от свидетелските показания на П. Р. С. и приетата по делото САТЕ.

Свидетелят сочи, че е участник в инцидента и е потърпевш от същия. Посочва, че при управление на процесния автомобил по *** с посока към опашката на коня на ***, спрял в началото на улицата, тъй като пред него имало друг автомобил, който паркирал. Твърди, че в момента на потегляне чул силен тътен от падналото върху управлявания от него автомобил и току-що паркиралото МПС дърво. Дървото паднало върху лявата задна част на лек автомобил **** с рег. № ****, като имало клони и върху тавана на колата. След съобщаване за инцидента на тел. 112 на местопроизшествието пристигнал аварийен екип на ****, служители на ищеца, както и служители на МВР, които съставили протокол за ПТП. Свидетелят сочи, че хора от съседни търговски обекти, разположени на процесната улица, казали, че при ремонт на тротоарната настилка били изрязани корените на всички дървета и се очаквало да се случи подобен инцидент, като подавали сигнали за това, но резултат липсвал. Допълва, че метеорологичната обстановка е била спокойна, без валежи.

Според заключението на съдебноавтотехническата експертиза, щетите по отношение на процесния автомобил, е възможно да бъдат получени и са в резултат от настъпилото на 14.08.2018 г. произшествие в **.

Механизмът, посочен в протокола за ПТП, съответства на заключението по САТЕ и показанията на свидетеля С., поради което при оценка на доказателствата по делото, съдът намира, че същият е установен и съвпада с посочения в исковата молба от ищеца.

Процесното произшествие е причинено от падане на дърво на *** № 38 в **, като между страните не е налице спор, че посочената улица е част от общинската пътна мрежа. Нещо повече, ответникът изрично заявява, че в изпълнение на задълженията си е сключил договор № СОА16-ДГ55-345/29.07.2016 г. за възлагане дейностите по поддържане на дървесната растителност, попадаща в зоната, в която се е реализирало и произшествието, с третото за настоящото производство лице – [фирма]. Съгласно разпоредбата на чл. 61 от ЗУТ в териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зелена система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението. Основа на зелената система са озеленените площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от национално или общинско значение - паркове, градини, улично озеленяване. Допълващи зелената система са озеленените площи за ограничено обществено ползване в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси, както и озеленените площи с друго специфично предназначение - гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, зоопаркове, защитни насаждения. Според чл. 61, ал. 4 от ЗУТ, озеленените площи по ал. 2 и площите със специфично предназначение по ал. 3 -

собственост на държавата и общините, са публична собственост. Съгласно чл. 16, във вр. с чл. 3, ал. 3, т. 1 от Закона за общинската собственост поддържането и ремонтите на вещите - общинска собственост, се извършват от лицата, на които са предоставени за управление, като необходимите средства се предвиждат ежегодно по бюджетите им. С разпоредбата на чл. 3, ал. 1, т. 2 от Закона за общинската собственост във вр. с параграф 7, ал. 1, т. 4 от ПЗР на Закона за местното самоуправление и местната администрация в задължение на ответника е вменено стопанисване и поддържане в изправност на повереното му имущество, в това число общински пътища, булеварди, площи, обществени паркинги и зелените площи за обществено ползване, сред които попадат и териториите по чл. 61 от ЗУТ. Планирането, изграждането, поддържането, опазването и развитието на зелената система на ****, независимо от формите на собствеността, от друга страна, се урежда от Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на ****. Според чл. 31, ал. 1 от Наредбата поддържането на зелените площи е специфична и творческа дейност, която се ръководи и осъществява от специализирано общинско предприятие. Тя е непрекъснат процес с агробиологичен строително - ремонтен характер, осигуряващ необходимите условия за комплексно функциониране на елементите на зелената система, а според чл. 31, ал. 2, общинските зелени площи за широко обществено ползване на всеки пет години се подлагат на преглед и преценка за необходимостта от частична реконструкция на амортизирани биологични или благоустройствени фондове. Прегледът и преценката се извършват от ДЗС и специализираните служби към районните администрации.

В конкретния случай, доколкото по делото се установи, че деликтът е настъпил в резултат на падане на дърво на територия на ** на *** № 38, във всички случаи отговорността за обезщетяване на вредите е на ****, т. е. налице е пасивна материална легитимация на ответника, който е имал задължение да поддържа в безопасност крайпътните насаждения с грижата на добрия стопанин. В резултат на това виновно бездействие, доколкото вината се предполага съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД, а не е проведено успешно обратно доказване от страна на ответника, е причинен и процесният инцидент. Поради това на основание чл. 49 ЗЗД възложителят на дейностите по поддържане на озеленени площи – ответникът ****, следва да отговаря за вредите, причинени от бездействието на лицата, на които е възложил да извършат тези дейности. Следва да се посочи, че действително към отговора на исковата молба са представени писмени доказателства, от които е видно, че ответникът е възлагал дейности по премахване и резитба на дървесна растителност през месец август 2018 г., но по отношение на процесния адрес на *** № 38 съществува единствено отбелязване на дейност по резитба на короната на дървото на адреса – черница, като се посочва, че е бил съставен констативен протокол без да е изяснено съдържанието и времето на съставяне на последния.

Съдът намира, че възражението на ответника, че вредоносният резултат не е произтекъл от бездействието на лице, което ангажира неговата отговорност, а е произтекъл от непреодолима сила или случайно събитие, изразяващи се в природни явления и бедствия, се явява неоснователно. Случайното събитие е такова събитие, което не е могло да се

предвиди или е осъществено в резултат на непреодолима сила. Твърдението на ответника би било правилно в случай, че ответникът установи, че е спазил всички изисквания на закона относно изпълнението на задълженията си по поддържане на озеленените площи и декоративната растителност, но само и единствено поради въздействието на непреодолима сила, нещастното събитие е осъществено. Доводите на ответника, че падането на процесното дърво се дължи на метеорологична особеност не се доказаха, доколкото от представеното по делото писмо от Националния институт по метрология и хидрология се установява, че в периода от 13.08.2018 г. до 15.08.2018 г. не са се наблюдавали условия, които да имат нетипичен за сезона характер, не е имало силен вятър или продължителни и интензивни валежи. Следва да се посочи, че по повод твърдението на ответника, че падането на дървото може да е предизвикано от въздействието на трети лица, не бяха ангажирани доказателства, поради което съдът намира, че такива действия не са били осъществявани.

С оглед на гореизложеното следва да се направи изводът, че поведението на ответника е противоправно, тъй като поради бездействието на служители на ответника и на друг изпълнител, на когото общината е възложила поддържането, процесното дърво не е било отстранено своевременно, респ. не са взети навремени мерки за неговото обезопасяване. От показанията на свидетеля С., които следва да бъдат кредитирани, тъй като са обективни, последователни, съответстващи на останалите събрани по делото доказателства и житейски логични относно главния факт на доказване /настъпването на вредоносния резултат и причината за него/ са формирани непосредствено и не са повлияни от други обстоятелства, се установява, че на процесния адрес върху процесното МПС е паднало дърво, в резултат на което са нанесени материални щети.

Причинно-следствената връзка между установеното неизпълнение на вменено нормативно задължение и претърпените вреди, се установява от приетото заключение на САТЕ. При движение по процесната улица, върху застрахования автомобил внезапно е паднало крайпътно дърво, което обективно и неизбежно е довело да увреждането му като движима вещ, чрез привеждането му в състояние временно негодно за употребата му по предназначение, поради възникналите и описани в описа на застрахователя вреди.

Обхватът на суброгационното право зависи от размера на застрахователното обезщетение, което застрахователят е платил на застрахования, и от размера на обезщетението, което отговорното лице по чл. 49 ЗЗД дължи на застрахования. При претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие. Следователно, регресното право на ищеца е в обема на пазарната стойност на причинените вреди. В случая, съгласно кредитираното заключение на САТЕ, пазарната стойност на причинените на автомобила вреди към настъпване на ПТП, е 7920,77 лв. По делото се установи и, че определеното застрахователно обезщетение в размер на 7920,77 лв. е заплатено от ищеца по сметката на извършилия ремонта сервиз с платежно нареждане от дата 28.03.2019 г. Към определеното застрахователно обезщетение се дължат и ликвидационни разноски. Ищецът претендира 10

лв., като вещото лице в приетото по делото заключение по САТЕ е посочило, че обичайните разноси, които правят застрахователните компании, са в по-висок размер от 15 лв.

Неоснователно се явява и възражението на ответника за погасяване по давност на претенцията на ищеца. Това е така, доколкото за погасяване на процесното вземане не е предвидено специално правило, установяващо различна от общата погасителна давност. Доколкото правото да се получи обезщетение за претърпените вреди е възникнало на 14.08.2018 г., то петгодишният срок на общата погасителна давност не е изтекъл към датата на депозиране на исковата молба – 14.07.2023 г.

Поради изложеното и съобразно диспозитивното начало главният иск е основателен и доказан за пълния предявен размер, а именно – **7930,77 лв.** Като законна последица от това ответникът следва да бъде осъден да заплати и законна лихва върху уважения размер на главницата от подаване на исковата молба – 14.07.2023 г. до окончателното изплащане на сумата.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Основателността на претенцията с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД се предпоставя от установяването в производството на наличието на главно задължение и изпадането на ответника в забава.

В хода на производството се установи наличието на вземане в полза на ищеца на сума в размер на 7930,77 лв., представляваща сбор от изплатено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка на увреден автомобил и ликвидационни разноси по повод възникналото на 14.08.2018 г. процесно ПТП. Посоченото задължение е без срок за изпълнение, поради което с оглед регресния характер на вземането, не може да се приложи разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. В случая видно от изричното отбелязване върху регресната покана с изх. № Л – 3382 от 30.04.2019 г., с която ищецът е претендирал от ответника възстановяване на сумата по процесната щета, същата е получена от ответника на 03.05.2019 г., от който момент е започнал да тече предоставеният от ищеца седемдневен срок за изпълнение на възникналото задължение, изтекъл на 10.05.2019 г. Предвид допълнителния срок следва да се счита, че ответникът е изпаднал в забава на 11.05.2019 г., а с исковата молба обезщетението за забава в размер на законната лихва се претендира от по-късен момент, а именно от 14.07.2020 г., поради което и следва да се отбележи, че същото не е погасено по давност. С оглед на гореизложеното основателна се явява акцесорната претенция по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, като определено по реда на чл. 162 ГПК претендираното обезщетение за забава за периода от 14.07.2020 г. до 13.07.2023 г., включително възлиза на сумата в размер на 2480,84 лв., поради което предявеният иск следва да се уважи в пълния предявен размер.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на спора при настоящото му разглеждане и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, разноси се дължат само на ищеца. Ищецът е направил съответно искане за присъждането им, представил е списък по чл. 80 ГПК и доказателства за направата на разноси. Оттук на ищеца ще се присъдят разноси в размер на **916,46 лв.** – вкл. разноси за

заплатена ДТ, заплатен депозит по САТЕ, депозит за разпит на свидетел и юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, **СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД**

РЕШИ:

ОСЪЖДА ****, БУЛСТАТ **, с адрес: ***, да заплати на [фирма], ЕИК ***, със седалище и адрес на управление ****, по предявените иски с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от **7930,77 лв.** – главница, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по щета № 10018030122934 по застраховка „Каско“, за причинени щети на лек автомобил **** с рег. № ****, в резултат от настъпило застрахователно събитие на 14.08.2018 г. в ***, на *** № 38, поради падане на крайпътно дърво върху увредения автомобил, **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от подаването на исковата молба - 14.07.2023 г. до окончателното погасяване, сумата от **2480,84 лв.** - представляваща обезщетение за забава върху претендираната главница за периода от 14.07.2020 г. до 13.07.2023 г., включително, както и сумата от **916,46 лв.** – разноси по настоящото производство.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____